

Појас

Почетак XX века

Ар нуво

Свилени моаре, месингани лим, тиркиз; ливење, пресовање

Дужина: 73 cm

МПУ инв. бр. 24126

Декоративне металне копче за појас карактеристичне су за период ар нувоа. Музеј је у 2014. години за збирку Одсека за текстил и костим откупио ар нуво појас с почетка XX века, са металном копчом и декоративним елементима.

Појас је направљен од свиленог моареа беж боје. У средишњем делу, метална копча украшена је женским профилем, док су њени бочни делови украшени вегетативним орнаментом и тиркизима. Метални украс на задњој страни, који може да се помера дуж појаса, издужен је и украшен на исти начин као и копча.

Драгиња Маскарели

Belt

Beginning of the 20th century

Art Nouveau

Silk moiré, brass plate, turquoise; casting, molding

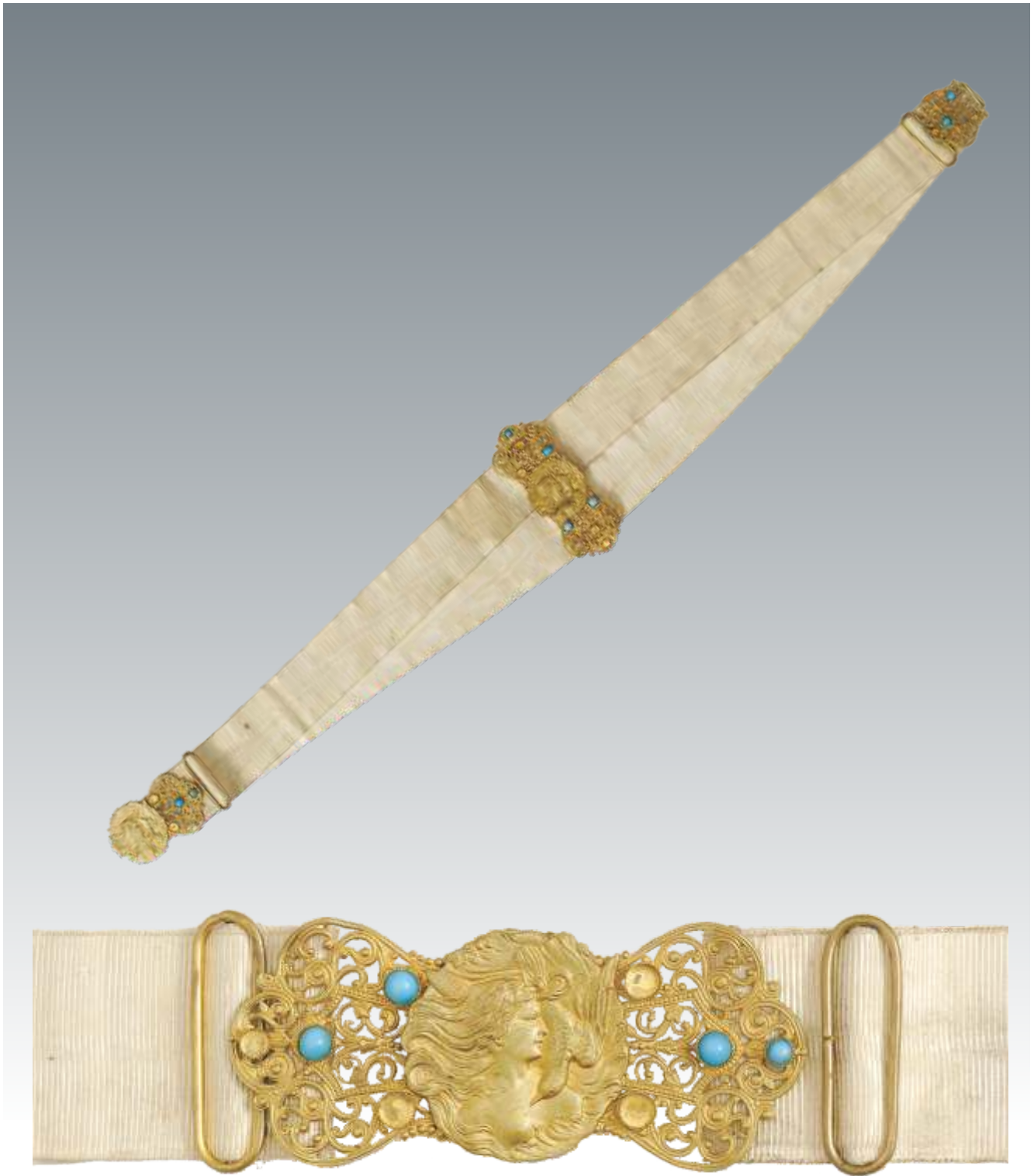
Length: 73 cm

MAA Inv. No 24126

Decorative metal belt buckles are characteristic of Art Nouveau. In 2014, the Museum purchased an Art Nouveau belt dating from the beginning of the 20th century, with metal buckle and decorative elements, for the collection of the Textile and Costume Department.

The belt is made of beige silk moiré. In the central part, the metal buckle is decorated with female profile, while its side parts are decorated with vegetative ornament and turquoises. The metal decoration on the back side, which can be moved across the belt, is elongated and decorated in the same way as the buckle.

Draginja Maskareli

Плакат за Прву српску уметничку сликарску и вајарску изложбу у Сомбору 1910.

Сомбор, 1910.

Јован Коњарек

Хартија, хромолитографија

94 × 63 cm

МПУ инв. бр. 23929

Прва српска уметничка сликарска и вајарска изложба организована је у Сомбору 1910. године, у сарадњи српског уметничког удружења „Лада“ и Добротворне задруге Српкиња Сомборкиња, а под покровитељством српског патријарха Лукијана. Изложба је представљала прворазредни културни догађај, који је имао и снажног одјека у оновременој штампи. На њој је учествовало седамнаесторо сликара и тројица вајара, међу којима су били Бета и Риста Вукановић, Љубомир Ивановић, Марко Мурат, Урош Предић, Паја Јовановић, Стеван Алексић, Ђорђе Јовановић, Симеон Роксандић. Било је изложено 110 радова – слика, цртежа, акварела и скулптура.

Аутор плаката који је промовисао изложбу био је словачки вајар Јован Коњарек (Ján Konjarek). Ликовном опремом плаката, с централном представом лороворовог венца и стилизованим мотивима који носе националну и хришћанску симболику (двоглавни орао, хералдички штит, крстасти облици формирани од флоралних мотива) и, експлицитније, текстом испод њега исказана је основна идеја изложбе, која је била и у основи уметничког удружења „Лада“ – да истакне општи културни напредак српског народа.

Плакат је поклон господина Петра Петровића из Београда.

Литература: С. Марковић 2012, Прва српска уметничка, сликарска и вајарска изложба у Сомбору 1910. године, *Зборник Матице српске за ликовне уметности* (Нови Сад) 40: 241–261.

Poster for The First Serbian Art Exhibition of Paintings and Sculptures in Sombor in 1910

Sombor, 1910

Jovan Konjarek

Paper, chromolithograph

94 × 63 cm

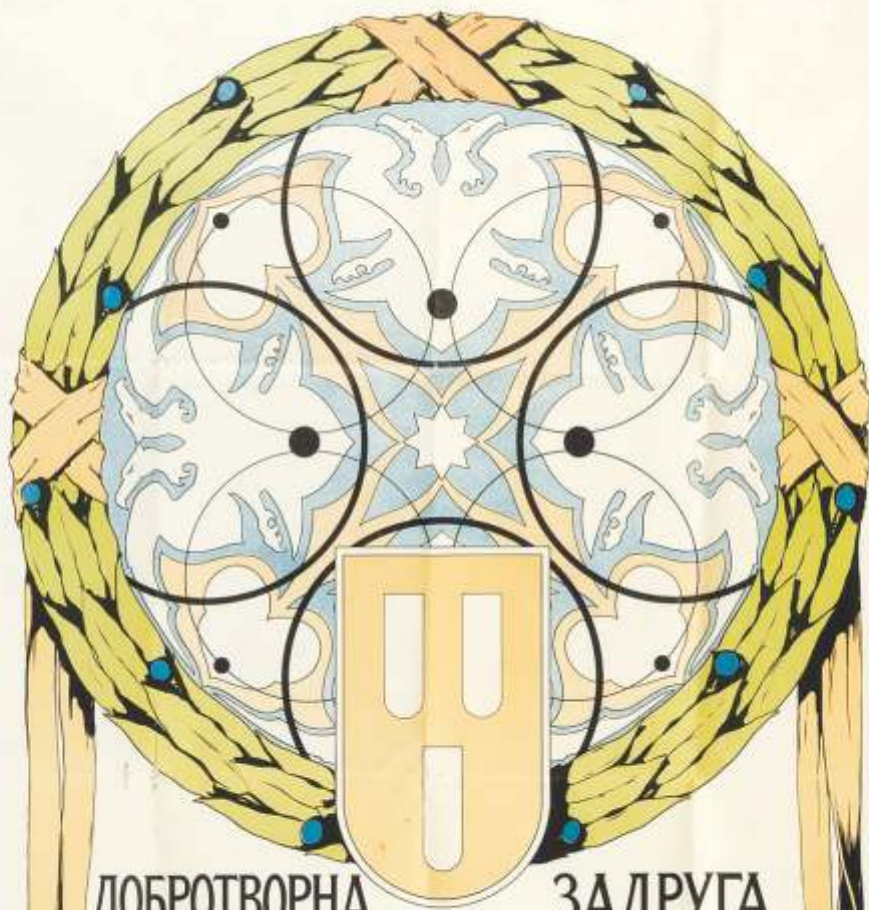
MAA Inv. No. 23929

The first Serbian art exhibition of paintings and sculptures was organized in Sombor in 1910, as co-operation between the Serbian art association “Lada” and Charitable Cooperative of the Serbian Women of Sombor, and under patronage of the Serbian Patriarch Lukian. The exhibition represented the first-rate cultural event, which enjoyed a strong echo in the contemporary press. It featured seventeen painters and three sculptors, among which were Beta and Rista Vukanović, Ljubomir Ivanović, Marko Murat, Uroš Predić, Paja Jovanović, Stevan Aleksić, Đorđe Jovanović, Simeon Rokсандић. The total of 110 works were exhibited – paintings, drawings, aquarelles and sculptures.

The author of the poster that promoted the exhibition was Slovak sculptor Jovan Konjarek (Ján Konjarek). The basic idea of the exhibition, which also formed the essence of the art association “Lada” – to accentuate general cultural advancement of the Serbian people – was expressed by the visual definition of the poster with central representation of laurel wreath and stylized motifs with national and Christian symbolism (the two headed eagle, the heraldic shield, the cross shapes formed by floral motifs), and, more explicitly, it appeared in the text that runs underneath this representation.

The poster is donated by Mr. Petar Petrović from Belgrade.

Literature: С. Марковић 2012, Прва српска уметничка, сликарска и вајарска изложба у Сомбору 1910. године (Summary: The First Serbian Artistic Painters' and Sculptors' Exhibition in Sombor in 1910), *Зборник Матице српске за ликовне уметности* (Нови Сад) 40: 241–261.

ДОБРОТВОРНА ЗАДРУГА СРПКИЊА СОМБОРКИЊА

привређује под високим покровитељством

Њ. Св. ЛУКИЈАНА нахијарха српског и ш. д.

У СОМБОРУ ПРВУ СРПСКУ УМЕТНИЧКУ, СЛИКАРСКУ И ВАЈАРСКУ ИЗЛОЖБУ

у Угарској.

Ова изложба служиће за доказ колико смо отишли у напред и на овом велеважном културном пољу, јер ће на њој у великом броју изложени бити најбољи радови наших српских уметника, сликара и вајара.

Изложба ће се отворити

на мали Ускрс 25. априла (8. маја) 1910. год.
и биће отворена до 1023. маја 1910. године

*Дођише у што већем броју и најајаше
и душу лепошама српске уметности.*

Дођите и помозите нам, да успешно довршимо лепу
културну акцију нашу.

Добротворна Задруга Српкиња Сомборкиња.

Шољица за кафу са тањиром

Дизајн Љубинко Јовановић

Фабрика порцелана „Порцелан“ Зајечар, 1979.

Индустријски ливени порцелан

Тацна, пречник: 13 cm; шољица, пречник: 6 cm, висина 8 cm

МПУ инв. бр. 24010

Изложба под називом *Порцелан у функцији рада и одмора* дизајнера Љубинка Јовановића одржана је у Музеју при-мењене уметности у периоду од 25. октобра до 10. новембра 1979. године, поводом одбране његовог маги-старског рада. Организатор изложбе био је Биро за унапређење дизајна, који је нешто раније, 1973. године, основан у оквиру Музеја примењене уметности у Београду. За добродошлицу, на отварању изложбе посетиоцима је поклањана по једна порцеланска шољица за кафу са тањиром, које је дизајнирао Љубинко Јовановић. На шољци је био написан текст „Захваљујемо се за посету изложби *Порцелан у функцији рада и одмора*“ и приказани логотипови свих организација које су подржале изложбу и учествовале у организацији овог догађаја: Музеја примењене уметности из Београда, Фабрике порцелана из Зајечара, Факултета примењених уметности, као и лого самог аутора експоната, Љубинка Јовановића.

Љубинко Јовановић рођен је у Жуковцу код Књажевца 1943. године. На Академији примењених уметности у Београду, на Одсеку за керамику, дипломирао је 1968. године код професора Ђорђа Росића, на предмету Керамички дизајн. Од 1969. године почиње да ради у Фабрици порцелана у Зајечару као дизајнер из ове области. Од 1973. постаје руководилац Дизајн службе у овој фабрици. Магистрирао је 1979. године са радом *Порцелан у функцији рада и одмора*. Учествовао је на бројним колективним изложбама у земљи и иностранству. Носилац је бројних награда и признања. Магистарска изложба *Порцелан у функцији рада и одмора* награђена је годишњом наградом УЛУПУДС-а као најзначајнији ликовни догађај у области дизајна за 1979. годину. Његово ангажовање у склопу Дизајн службе Фабрике порцелана у Зајечару престало је 1989. године. Након тога, Јовановић је стварао као слободан уметник.

Coffee Cup with Saucer

Design Ljubinko Jovanović

Factory of Porcelain „Porcelain“ Zaječar, 1979

Industrial moulded porcelain

Saucer, diameter 13 cm; cup, diameter 6 cm; height 8 cm

MPU Inv. No. 24010

Exhibition titled *Porcelain in the Service of Labour and Rest*, by designer Ljubinko Jovanović, was held in Museum of Applied Art from October 25 to November 10, 1979, as his MA exhibition. The organizer of this exhibition was Bureau for Development of Design, which was founded some time earlier, in 1973, in Museum of Applied Art in Belgrade. At the opening night of the exhibition, each visitor was presented with a porcelain coffee cup with saucer, designed by Ljubinko Jovanović, as welcome gift. Coffee cups bore the same inscription “Thank you for visiting the exhibition *Porcelain in the Service of Labour and Rest*” as well as logotypes of all the organizations who supported the exhibition and participated in its organization: of Museum of Applied Art from Belgrade, Factory of Porcelain from Zaječar, of Faculty of Applied Arts, as well as logo of the author of the exhibits, Ljubinko Jovanović.

Ljubinko Jovanović was born in Žukovac near Knjaževac in 1943. He graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade, Department for Ceramics, in 1968, as a student of Prof. Đorđe Rosić, earning his BA degree in Ceramic Design. He began working at Factory of Porcelain in Zaječar, in 1969, as a designer of ceramics. He became chief of the Department for Design in this factory in 1973. He earned his MA degree in 1979 with opus titled *Porcelain in the Service of Labor and Rest*. He participated in numerous collective exhibitions in the country and abroad. He won numerous prizes and awards. His master exhibition *Porcelain in the Service of Labor and Rest* was awarded Annual Prize, by ULUPUDS (The Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia), as the most important art event in the field of design for 1979. His engagement at the Department for Design of Factory of Porcelain in Zaječar was terminated in 1989. After this date, Jovanović worked as a freelance artist.

